

Zápisnica z rokovania Výboru pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania

Dátum a čas konania: 1. decembra 2016, 13:00 – 16:00 hod.

Miesto konania: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Stromová 9, Bratislava,
zasadacia miestnosť č. 338, 2. poschodie

Prítomní / ospravedlnení / neospravedlnení: podľa prezenčnej listiny

Program:

1. Otvorenie (p. Pufflerová)
2. Informácia zo stretnutia s pani ministerkou spravodlivosti Luciou Žitňanskou – Memorandum o spolupráci v oblasti výchovy a vzdelávania k ľudským právam a demokratickému občianstvu medzi Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a Ministerstvom školství, mládeže a tělovýchovy České republiky; Olympiáda ľudských práv, spolupráca medzi MŠVV a Š SR a MS SR (p. Štrbíkova)
3. Informácia zo stretnutia pána štátneho tajomníka so zástupcom Výboru pre predchádzanie a elimináciu rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatných foriem intolerancie (p. Chlebková)
4. Informácia o správe Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny o stave národnostného školstva (p. Kotvanová)
5. Krátka informácia o plnení zadania pre Základnú štúdiu prehľadu štátnych vzdelávacích programov (ŠVP) relevantných pre problematiku ľudských práv a demokratického občianstva za oblasť materských škôl (p. Hajdúková)
6. Krátka informácia k Návrhu koncepcie verejne dostupnej databázy informácií, poznatkov, metód, inštitúcií a personálnych kapacít v oblasti ľudskoprávneho vzdelávania a výchovy a vzdelávania k demokratickému občianstvu (vrátane európskej dimenzie resp. dimenzie EÚ) v súčinnosti s predpokladanou aktualizáciou webového sídla rady
7. Informácia o otvorení Slovenskej a Českej regionálnej akadémie 2016 a o odbornom metodickom podujatí pre pedagógov ZŠ a SŠ o otázkach migrácie, radikalizmu a intolerancie (ŠPÚ)
8. Plán práce na rok 2017 (p. Štrbíkova)
9. Rôzne
10. Záver

Priebeh rokovania

1: Otvorenie

Podpredsedníčka Výboru pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania (ďalej len „výbor“) p. Šarlota Pufflerová, privítala všetkých prítomných a ospravedlnila p. Petra Krajňáka, štátneho tajomníka MŠVV a Š SR, povereného zastupovaním p. ministra Petra Plavčana – predsedu výboru, ktorý sa z dôvodu plnenia pracovných povinností oneskoril.

Podpredsedníčka výboru p. Šarlota Pufflerová, predstavila prítomným navrhnutý program zasadnutia s návrhom o jeho hlasovaní.

Po overení účasti prítomných členiek a členov s hlasovacím právom a uznášaniaschopnosti výboru vyzvala prítomných s hlasovacím právom o hlasovanie, ktorí následne navrhnutý program schválili.

Prítomní členovia a členky výboru: 19

Prítomní s hlasovacím právom: 16

Za: 16

Proti: 0

Zdržal sa: 0

Záver:

- Program bol jednoglasne odsúhlasený a schválený po overení uznášaniaschopnosti, nakoľko bola prítomná trojpätinová väčšina členov a členiek výboru (prítomných bolo 16 členov a členiek výboru s hlasovacím právom z celkového počtu 26.);

BOD 2: Informácia zo stretnutia s pani ministerkou spravodlivosti Luciou Žitňanskou – Memorandum o spolupráci v oblasti výchovy a vzdelávania k ľudským právam a demokratickému občianstvu medzi Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a Ministerstvom školství, mládeže a tělovýchovy České republiky; Olympiáda ľudských práv, spolupráca medzi MŠVV a Š SR a MS SR (ďalej len „Memorandum“)

Podpredsedníčka výboru p. Šarlota Pufflerová vyzvala tajomníčku výboru p. Zuzanu Štrbíkovú, aby podala informáciu k 2. bodu programu.

Tajomníčka výboru p. Zuzana Štrbíková podala informácie ohľadom stretnutia p. štátneho tajomníka Petra Krajňáka s p. ministerkou spravodlivosti Luciou Žitňanskou. Témami rozhovoru stretnutia bola spolupráca v oblasti ľudských práv medzi MŠVV a Š SR a MS SR, predstavenie Memoranda o spolupráci medzi MŠVV a Š SR a MŠM a T ČR, spoločná česko-slovenská olympiáda ľudských práv a spolupráca s Výborom pre predchádzanie a elimináciu rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatných foriem intolerancie.

P. ministerka Lucia Žitňanská podporila návrh memoranda o spolupráci MŠVV a Š SR a MŠM a T ČR v oblasti ľudských práv, smerovanie k nastaveniu dokumentov o spolupráci, nastavenie opatrení smerovaných k Rade Európy, k UNESCO a ostatným inštitúciám, ktoré sa zaoberajú problematikou v oblasti výchovy a vzdelávania k ľudským právam a demokratickému občianstvu, ako aj organizovanie spoločných podujatí s návrhom o rozšírenie olympiády ľudských práv na česko-slovenské kolo olympiády ľudských práv a súhlasí so znením návrhu Memoranda bezo zmien.

P. ministerka Lucia Žitňanská podporila potrebu pracovať s pedagogickými zamestnancami a vytvoriť systém a opatrenia vo vzdelávaní pedagógov, aby sa ľudské práva dostali do povedomia pedagogickým zamestnancom a následne boli prezentované žiakom, ako aj potrebu venovať sa sociálnym kompetenciám, ktoré sú zadané ako jedna z kľúčových kompetencií v rámci európskeho rámca a podporila spoluprácu s Výborom pre predchádzanie a elimináciu rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatných foriem intolerancie.

Diskusia:

- P. Peter Gurán informoval o účasti na finále Olympiády ľudských práv v Prahe, kde sa spolu s p. Dagmar Hornou predsedníčkou Celoštátnej komisie Olympiády ľudských práv v SR a p. Viliamom Figuschom zúčastnia finále 5. ročníka OLP ČR ako členka a členovia poroty.
- P. podpredsedníčka Šarlota Pufflerová informovala o predpokladanej realizácii spoločnej česko-slovenskej olympiády ľudských práv v roku 2018.

Záver:

- P. Zuzana Štrbiková, tajomníčka výboru, podala informáciu zo stretnutia p. štátneho tajomníka Petra Krajňáka s p. ministerkou spravodlivosti Luciou Žitňanskou
- Podpredsedníčka výboru p. Šarlota Pufflerová vyzvala prítomné členky a prítomných členov s hlasovacím právom na hlasovanie o **Uznesení č. 5/2016** zo 6. októbra o Návrhu Memoranda o spolupráci v oblasti výchovy a vzdelávania k ľudským právam a demokratickému občianstvu medzi Ministerstvom školstva vedy, výskumu a športu SR a Ministerstvom školství, mládeže a tělovýchovy ČR Následne členky a členovia svojím hlasovaním navrhnuté uznesenie schválili.
- Uznesenie bolo prijaté.

Výsledok hlasovania:

Prítomní s hlasovacím právom: 17

Za: 17

Proti: 0

Zdržal sa: 0

- Výbor pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania **berie na vedomie** Návrh Memoranda o spolupráci v oblasti výchovy a vzdelávania k ľudským právam a demokratickému občianstvu a **odporúča** predsedovi Výboru pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania prerokovať obsah Memoranda o spolupráci v oblasti výchovy a vzdelávania k ľudským právam a demokratickému občianstvu s Ministerstvom školství, mládeže a tělovýchovy ČR

BOD 3: Informácia zo stretnutia pána štátneho tajomníka so zástupcom Výboru pre predchádzanie a elimináciu rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatných foriem intolerancie

Podpredsedníčka výboru p. Šarlota Pufflerová vyzvala p. Alenu Chlebíkovú, aby predniesla informáciu zo stretnutia p. štátneho tajomníka Petra Krajňáka so zástupcom Výboru pre predchádzanie a elimináciu rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatných foriem intolerancie.

P. Alena Chlebíková informovala prítomných, že dňa 25. 11. 2016 sa uskutočnilo stretnutie so zástupcom výboru p. Halcinom, riaditeľom odboru kriminality kancelárie ministra MV SR. P. Halcin oboznámil p. štátneho tajomníka Petra Krajňáka o funkčnosti výboru, štatúte výboru a jeho členoch. Informoval o Akčnom pláne výboru, koncepcii, ako aj o jeho aktivitách. Súhlasil so vzájomnou spolupracou oboch výborov a prisľúbil účasť na ďalšom zasadnutí výboru. Prebehla vzájomná diskusia o spoločnom zameraní sa na prácu a zaškolenie

pedagogických zamestnancov a zamestnankýň v oblasti výchovy a vzdelávania k ľudským právam ako prostriedku na zlepšenie chápania problematiky extrémizmu na školách.

Diskusia:

- P. podpredsedníčka Šarlota Pufflerová informovala o materiáloch k problematike extrémizmu, ktoré má k dispozícii MV SR s využitím najmä u Polície SR. Občianske združenia spolupracovali pri príprave predmetných materiálov a ich implementácii v rámci školení. Ide o dlhodobý problém v príprave polície, súdov, prokuratúry, ako aj pedagogických zamestnankýň a zamestnancov, ktorí učia na všetkých stupňoch škôl a ďalších inštitúciách zaoberajúcich sa problematikou vzdelávania v oblasti ľudských práv a extrémizmu. Daná problematika sa prejavuje porušovaním ľudských práv, slobody prejavu, integrity, autonómie, diskriminácie, agresie a dôstojnosti a je potrebné riešiť danú problematiku, ako aj prípravu učiteľov a učiteliek ako učiť problematiku ľudských práv ako aj nastaviť systém. Informovala o ďalších odborných materiáloch, metodických príručkách, ktoré boli vypracované aj v rámci projektov za dlhšie obdobie, ktoré sú zamerané na rôznu ľudskoprávnu problematiku a témy a sú k dispozícii na využitie.
- P. Jana Kviečinská konštatovala, že charakteristika všetkých spomínaných príručiek a materiálov súvisí s témou v oblasti ľudských práv, o ktorej rozprával p. štátny tajomník MŠVV a Š SR s p. ministerkou MS SR. Oblasť ľudských práv je prierezová záležitosť vo vzdelávaní, a preto nemôže byť na školách vzdelávaná ako samostatný predmet a mala by byť prierezovo prepojená vo všetkých ŠVP.
- P. Laco Oravec položil otázku „či je úlohou Výboru VVV LP a RV naštartovať ostatné rezorty ministerstiev a zapojiť ich do vzájomnej komunikácie a hľadať spoločné riešenia v oblasti ľudských práv
- P. Dáša Vargová (ŠPÚ), doplnila informáciu ohľadom implementácie ľudskoprávnej problematiky do škôl a do ŠVP, nakoľko ŠVP definuje, čo je prierezová téma alebo prierezový celok a školy, ktoré majú samostatnosť si tvoria svoje školské vzdelávacie programy. Prierezové témy môžu byť vypracované školou a tým môžu pôsobiť ako menej výrazné vo svojom význame.
- P. Viera Hajdúková doplnila informáciu ohľadom prierezových tém s ľudskoprávnou problematikou, ktorú učiteľky a učelia môžu využiť v akomkoľvek predmete a v akomkoľvek rozsahu. Nie je dobré, aby bol obsah LP sústredený a zadefinovaný do jedného predmetu, ale naopak, aby bol zahrnutý naprieč všetkými predmetmi pomocou tematických celkov a tém.
- P. Laco Oravec reagoval, že školy prierezové témy vykazujú formálne a nie vždy ide o koncepčnú prácu a kvalita a miera prierezovosti už nie je vyhodnocovaná.
- P. Alena Minns reagovala na prípravu a vzdelávanie učiteliek a učiteľov, ktoré zabezpečuje MPC v pôsobnosti celého Slovenska v danej problematike. Informovala o vypracovanej analýze za posledných 10 rokov, ktorá je k dispozícii výboru. V súčasnosti je MPC zapojené do medzinárodného projektu zameraného na problematiku extrémizmu, ktorého výstupom budú metodické materiály k príprave podkladov pre učiteľky a učiteľov, príprava návrhu vyučovacích hodín a vzdelávacie videá. Informovala o prebiehajúcich seminároch po celom Slovensku zameraných na problematiku extrémizmu, ktorá je vnímaná ako priorita. Problémom je, nie veľký záujem učiteliek a učiteľov o ľudskoprávnu problematiku, a preto sa učelia hlásia na iné akreditované vzdelávacie programy.
- P. Štefan Matula reagoval na danú tému informáciou ohľadom výskumov, ktoré dokazujú, že dieťa absorbuje preventívnu produkciu o extrémizme, ale v dnešnej dobe je ovplyvnené médiami a internetom. Média sú považované za dôvernejšie zdroje ako

škola alebo dospelí. Zdôraznil potrebu snažiť sa nájsť komplexnejšie a efektívnejšie riešenie.

Záver:

- P. Šarlota Pufflerová konštatovala, že tematika ľudských práv by mala byť prítomná vo všetkých predmetoch prierezu, pretože ide o primárne formovanie postojov a upevňovanie demokratických hodnôt. Zdôraznila potrebu hodnotového vzdelávania na školách, profesijného vzdelávania, vzdelávania dospelých, ako aj celoživotného vzdelávania v oblasti danej problematiky, pre neustály mediálny tlak a vplyv informácií a aj dezinformácií. Ide o problém celej spoločnosti..

BOD 4: Informácia o správe Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny o stave národnostného školstva

Podpredsedníčka výboru Šarlota Pufflerová vyzvala p. Alenu Kotvanovú, tajomníčku Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny (ďalej len „VNM a ES“) aby podala informáciu o Správe Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny o stave národnostného školstva.

P. Alena Kotvanová informovala o Správe o stave národnostného školstva za rok 2015 (ďalej len „správa“) . Výbor pre národnostné menšiny a etnické skupiny Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť na základe Štatútu VNM a ES každoročne vypracúva: hodnotiacu správu o podpore kultúr národnostných menšín; správu o stave národnostného školstva a správu o používaní jazykov národnostných menšín. Správy sa následne predkladajú na schválenie Rade vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť. VNM a ES zbral na vedomie informáciu o príprave správ a poveril predsedu VNM a ES zriadiť pracovnú skupinu zloženú zo zástupcov jednotlivých národnostných menšín zastúpených vo VNM a ES, ako aj zástupcov štátnej správy – MŠVV a Š SR, MK SR, MPSV a R SR, MZV a EZ SR, MS SR, Úradu splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity, Úradu splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny a Úradu vlády SR. Správy boli predložené na zasadnutí VNM a ES v novembri, na ktorom boli schválené a sú zverejnené na web stránke. Členky a členovia pracovnej skupiny, zástupkyne a zástupcovia štátnej správy, mali možnosť z odborného a vecného hľadiska správu pripomienkovať. Všetky pripomienky boli autorkami a autormi zohľadnené. Predmetné správy boli uznesením výboru č. 92 z 11. novembra 2016 členkami a členmi výboru schválené a zároveň bolo predsedovi výboru uložené predložiť správy na schválenie Rade vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť.

A. Kotvanová uviedla, že správa obsahuje trinásť častí – za každú národnostnú menšinu, pričom ich obsah odráža názory ich autorov a autoriek za spomínané národnostné menšiny. Obsah jednotlivých častí úzko súvisí s postavením tej-ktorej národnostnej menšiny aj v závislosti od jej početnosti. Kým početnejšie menšiny žijúce koncentráciách majú národnostné školstvo, menej početné národnostné menšiny ho nemajú a v správe sa venujú najmä neformálnemu vzdelávaniu..

Diskusia:

- P. Laco Oravec reagoval na informáciu o správe a ocenil snahu VNM a ES o syntézu a hľadanie užšej spolupráce v rôznych oblastiach a problémoch národnostných menšín,

ktoré môžu slúžiť ako efektívny podklad pre celkové zmeny politík. Poukázal na skutočnosť, že členky a členovia výboru za národnostné menšiny vnímajú realitu predovšetkým cez perspektívu svojej menšiny. Uviedol, že vo VNM a ES chýbajú nezávislí odborníci, ktorí by komplexne nazerali na problematiku národnostných menšín. V tejto súvislosti navrhol zmeniť štatút výboru pokiaľ ide o jeho zloženie tak, aby sa členmi mohli stať tiež takýto odborníci. P. Alena Kotvanová informovala o pripravovanej aktualizácii štatútu VNM a ES, ku ktorej sa momentálne zbierajú podnety a návrhy. Zároveň informovala o schválení Akčného plánu ochrany práv osôb patriacich k národnostným menšinám a etnickým skupinám na roky 2016 – 2020. V rámci jeho realizácie bude zriadená Koordináčna komisia na plnenie úloh vyplývajúcich z Akčného plánu.

Záver:

- P. Alena Kontvanová prezentovala Správu o stave národnostného školstva za rok 2015. Správa popisuje stav výchovy a vzdelávania z pohľadu príslušníčok a príslušníkov jednotlivých národnostných menšín, možnosti vzdelávania pedagogických a odborných zamestnankýň a zamestnancov podieľajúcich sa na výchove a vzdelávaní príslušníčok a príslušníkov národnostných menšín, ako aj špecifiká výchovy a vzdelávania tej-ktorej národnostnej menšiny. Vzhľadom na to, že viaceré národnostné menšiny žijúce v Slovenskej republike vzhľadom na početnosť a neexistenciu koncentrovaných osídlení nemajú inštitucionálne zabezpečenie v tejto oblasti, správy mapujú aj neformálne vzdelávanie týkajúce sa osvojovania jazyka tej-ktorej národnostnej menšiny. V závere niektorých správ sú špecifikované priority pre zlepšenie stavu tejto oblasti na rok 2016.

BOD 5: Krátka informácia o plnení zadania pre Základnú štúdiu prehľadu štátnych vzdelávacích programov (ŠVP) relevantných pre problematiku ľudských práv a demokratického občianstva za oblasť materských škôl

Podpredsedníčka výboru p. Šarlota Pufflerová uviedla ďalší bod a poprosila pani Vieru Hajdúkovú o odprezentovanie.

P. Viera Hajdúková vo vystúpení priblížila problematiku ľudských práv, práv dieťaťa a demokratického občianstva z pohľadu štátnych a školských vzdelávacích programov za oblasť materských škôl. Štátny vzdelávací program (ďalej len „ŠVP“) pre predprimárne vzdelávanie v materských školách (ďalej len „MŠ“) je záväzný dokument len pre MŠ, ktoré sú zaradené v sieti škôl a školských zariadení a zahŕňa všeobecné ciele výchovy a vzdelávania, ako aj konkrétne ciele, ktoré sú zadefinované vo vzdelávacích štandardoch. ŠVP nie je záväzný pre rôzne MŠ, detské centrá, detské jasle a inak nazvané inštitúcie, ktoré nie sú zaradené v sieti škôl a školských zariadení.

Zdôraznila, že v ŠVP na mnohých miestach akcentuje požiadavka dodržiavania práv dieťaťa a osobitý dôraz sa kladie na problematiku inkluzívneho vzdelávania. Problematika ľudských práv, práv dieťaťa aj demokratického občianstva sa v MŠ prejavuje v personálnych, sociálnych a občianskych kompetenciách, ktoré sú súčasťou ŠVP pre MŠ. V ŠVP sú zadefinované vzdelávacie oblasti s obsahom, v ktorých sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje ako sled plynulej činnosti dieťaťa a obsah vzdelávania sa plní integrovanou formou.

Predstavila 7 vzdelávacích oblastí, v ktorých je v rôznej podobe a rozsahu zahrnutá problematika ľudských práv, práv dieťaťa a demokratického občianstva a to: • Jazyk a komunikácia; • Matematika a práca s informáciami; • Človek a príroda; • Človek

a spoločnosť; • Človek a svet práce; • Umenie a kultúra; • Zdravie a pohyb, ktoré sú prezentované spôsobom oboznamovania sa a formou zážitkového učenia detí.

Zdôraznila princípy predprimárneho vzdelávania, ktoré sa premietajú do praktického hľadiska formou rôznych projektov a aktivít na rôzne témy, ktoré sa s deťmi robia v materských školách na Slovensku.

Prezentovala ukážky z rôznych regiónov SR, ako aj z MŠ kde je zastúpený väčší počet detí aj z marginalizovanej rómskej komunity, z majoritnej spoločnosti, kde sa učia primeraným spôsobom spoločne žiť a tolerovať sa navzájom, ukážky ako sa približujú deťom ľudové tradície, sviatky, národné tradície. Zážitkovou formou je prezentované právo dieťaťa na prednostnú ochranu v spolupráci s políciou, vojakmi a hasičmi.

Diskusia:

- Podpredsedníčka výboru p. Šarlota Pufflerová poďakovala za inšpirujúcu prezentáciu, ktorá je vhodná aj pre vyššie stupne vzdelávania, spôsobom nastavenia hravej a zážitkovej formy vzdelávania ľudskoprávnej problematiky.
- P. Laco Oravec skonštatoval, že išlo o veľmi zaujímavú prezentáciu a z pozície člena výboru pre práva dieťaťa uviedol, že každej krajine otvorene odporúčajú a dávajú za povinnosť začať s ľudskoprávnym vzdelávaním už v predškolskom veku. Vzdelávanie by nemalo byť len na dobrovoľnosti, ale ide o záväzok a povinnosť krajín, ktoré ratifikovali dohovor o právach dieťaťa a prax by sa mala stať všeobecným štandardom a modelom ako sa podieľať na ľudskoprávnom vzdelávaní.
- P. Jana Kviečinská uviedla, akou výhodou je pre MŠ, že nemajú konkrétne predmety a napriek tomu učiteľky vedia a sú schopné prierezovým spôsobom a hravou formou robiť vzdelávanie s ľudskoprávnou problematikou. Na ZŠ a SŠ tiež majú učiteľky a učitelia rôzne nástroje, ako môžu spojiť niekoľko predmetov a prebrať ľudskoprávne témy prierezovo. Požiadavka je, že škola musí byť inkluzívna a to je zároveň demonštrácia prierezovosti inklúzie, a preto je potrebné nasmerovať a dostať do povedomia učiteliek a učiteľov skutočnosť, že je ľahšie robiť ľudskoprávne vzdelávanie týmto spôsobom ako na delené predmety.
- P. Zuzana Čáčová reagovala na prezentáciu a vyzdvihla prípravu detí v MŠ, aby to, čo zažili, vedeli aj použiť, avšak príprava našich pedagógov nesmeruje k tomu smeru, aby prierezovosť vedeli použiť a uplatniť na školách, z dôvodu súčasnej výchovy „predmetárov“ na vysokých školách, a preto je potrebné prípravu budúcich pedagógov výrazne zmeniť v príprave na témy ľudskoprávneho vzdelávania.
- P. Laco Oravec doplnil, že bola vydaná séria 3 príručiek (farebná škôlka, farebná škola pre I. stupeň, v príprave pre II. stupeň), špeciálne zamerané na multikulturálnu výchovu s podporou Úradu vlády SR a aj mimovládne organizácie sú schopné obohacovať MŠVVaŠ SR, aby sa mohli efektívne zapojiť do podobných projektov.
- P. Dáša Vargová reagovala na prítomných, že je veľmi dôležité ako školy prijímú prierezovosť tém a nie je dôležité to, čo je v ŠVP, ale kto a ako učí.
- P. Šarlota Pufferová položila otázku ohľadom programov vzdelávania učiteliek v MŠ a akým spôsobom prebieha ich príprava a do akej miery je zohľadnený širší ľudskoprávny kontext.
- P. Jana Kviečinská uviedla, že pre učiteľky a učiteľov je ŠVP najdôležitejší a je základom pre všetky prípravy plánov a vyučovacích celkov a ak to v ŠVP nie je výslovne uvedené a je tá možnosť, je potrebné explicitne to zadať.
- P. Zuzana Slezáková v rámci diskusie o ľudskoprávnom vzdelávaní informovala o analýze ŠVP v jednotlivých zdravotníckych študijných odboroch vzhľadom

k problematike ľudských práv a demokratického občianstva, ktoré sú zakomponované pre každé povolanie, v jednotlivých predmetoch a praktických cvičeniach formou multikultúry. Takto nadobudnuté vedomosti, zručnosti, postoje a návyky žiakov a žiačok sa následne premietajú do zdravotníckej praxe pri výkone zdravotníckych povolaní. Daná problematika je premietnutá aj vo veľkom množstve medzinárodných dokumentov a je potreba ju zakomponovať formou legislatívy, právnych predpisov a dokumentov. Je potrebné to zakomponovať a upraviť aj do kreditového systému v rámci vzdelávania formou kontinuálneho profesijného vzdelávania. Ide o nastavenie systému odpočtovania a merateľnosti výsledkov.

- P. Alena Minns reagovala na podané informácie týkajúce sa školení a aktivít pre učiteľky a učiteľov, ktoré treba v tejto problematike realizovať. Boli spomenuté témy ako rozvoj hodnôt, mediálna gramotnosť, etická výchova, kontext ŠVP pre MŠ, ako aj rozvoj zdravotnej výchovy. K týmto problematikám MPC realizovalo veľký národný program zameraný na aktivizujúce témy vo výchove, vytvorenie interaktívnych, digitálnych pomôcok, autentických videí pre MŠ a všetky stupne vzdelávania, ktoré boli prioritne určené do výchovného procesu. Kladie sa veľký dôraz na rozvoj hodnôt a bolo by dobré, aby sa vedelo o všetkých týchto aktivitách.

Záver:

- Podpredsedníčka výboru p. Šarlota Pufflerová uviedla, že ide nielen o poslanie, ale je potrebné nastavenie systému a kultúry všetkých inštitúcií, ako aj nastavenie spoločnosti ako procesu pre štúdium a vzdelávanie ľudskoprávnej problematiky prierezovo, aj ako celku.
- Predseda výboru p. Peter Krajňák uviedol, že predprimárne vzdelávanie na Slovensku je na vysokej úrovni pokiaľ ide o prípravu pedagógov na II. stupni vysokých škôl na pedagogických fakultách. Je nevyhnutné dokončiť proces centrálného úložiska digitálneho obsahu, aby sa všetky informácie v oblasti vzdelávania dostali na webové sídlo, aby boli pedagogické fakulty informované o tom, čo sa vytvorilo, ako aj o tom, čo sa bude tvoriť v oblasti vzdelávania, pretože je to potrebné pri príprave budúcich pedagogických pracovníčok a pracovníkov a začínajúcich učiteliek a učiteľov, aby boli kvalitne pripravení a uvedení do pedagogickej praxe.

BOD 6: Krátka informácia k Návrhu koncepcie verejne dostupnej databázy informácií, poznatkov, metód, inštitúcií a personálnych kapacít v oblasti ľudskoprávneho vzdelávania a výchovy a vzdelávania k demokratickému občianstvu (vrátane európskej dimenzie resp. dimenzie EÚ) v súčinnosti s predpokladanou aktualizáciou webového sídla rady

Podpredsedníčka výboru p. Šarlota Pufflerová odovzdala slovo p. štátnemu tajomníkovi Petrovi Krajňákovi, ktorý sa pre pracovné povinnosti dostavil na rokovanie výboru neskôr. Informoval, že je potrebné na jedno webové sídlo dostať všetky informácie o ľudskoprávnej agende ako celku, ktoré musia byť sieťované a prepojené v rámci Slovenska. Je otázka, či vytvoriť nový web portál, alebo sa uberať sústrediť všetky informácie na webovom sídle Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť (ďalej len „RV LPNM a RR), ktorá by bola posilnená a aktualizovaná. Webové sídlo RV NM a LP sa má obnoviť, a preto vyzval členov a členky Výboru, ako aj PRO MŠVV a Š SR o poskytnutie všetkých na

webe dostupných informácií a zdrojov a táto informácia bude následne poskytnutá všetkým školám a výchovným poradkyňiam a poradcom.

Diskusia:

- P. Zuzana Štrbíkova uviedla informáciu ohľadom novej webovej stránky NÚCŽV, kde sú všetky informácie ohľadom výboru aktualizované, prehľadné a ľahko dostupné, aby sa mohol ktokoľvek nakontaktovať na členov a členky výboru.
- P. Jana Kviečinská uviedla, že ide o prepojenie informácií a vytvorenie silného webového sídla, informovala o momentálne prebiehajúcej rekonštrukcii webovej stránky MS SR a nevie uviesť presný termín ukončenia, vzhľadom na rozsiahly obsah.
- Podpredsedníčka výboru p. Šarlota Pufflerová uviedla, že momentálne je webová stránka RV LPNM a RR nezrozumiteľná, neprehľadná, obsahuje chybné a staré dokumenty, čiže je v zmätočnom štádiu. Tým, že problematika ľudských práv prešla na MS SR, momentálne na webovej stránke MZV a EZ SR už nie sú dostupné rôzne informácie a dokumenty.
- P. Laco Oravec vyjadril metodologickú otázku ohľadom umiestňovania informácií na jednom mieste, ak je však viac rôznych dokumentov, stáva sa to neprehľadné. Taktiež je potrebné upriamiť pozornosť, ako bude možné posúdiť kvalitu jednotlivých dokumentov, ich systematizáciu a usporiadanie, ktoré by malo byť jednoduché a štruktúrované.
- Podpredsedníčka výboru p. Šarlota Pufflerová uviedla, že ako prvý krok je potrebné vytvorenie koncepcnej databázy, kde musí byť stanovený jasný plán ako budeme postupovať, kto bude vytvárať databázu, aké bude mať parametre, s čím bude prepojená a na akom princípe bude fungovať.

Záver:

- Predseda výboru p. Peter Krajňák navrhol iniciovať stretnutie troch strán a to so zástupcami Úradu vlády SR, MZV a EZ SR a MS SR, na ktorom by bol určený kompetentný človek za webové sídlo. Vyzval prítomných o návrhy a pripomienky k webovému sídlu, ktorými sa bude výbor zaoberať na ďalšom stretnutí.

BOD 7: Informácia o otvorení Slovenskej a Českej regionálnej akadémie 2016 a o odbornom metodickom podujatí pre pedagógov ZŠ a SŠ o otázkach migrácie, radikalizmu a intolerancie

Predseda výboru p. Peter Krajňák uviedol bod programu a vyzval p. Dášu Vargovú o podanie informácie.

P. Dáša Vargová informovala o aktivitách ŠPÚ. Aktivity sú o vzdelávaní a ponukách vzdelávania, ktoré oslovujú cieľovú skupinu učiteľky a učiteľov.

Slovenská a Česká regionálna akadémia bola otvorená 3. 11. 2016 pod názvom Inkuzívne a demokratické školské prostredie pre všetkých. Cieľom bolo predovšetkým: • zvýšiť občianske a sociálne kompetencie učiteľiek, učiteľov a vedúcich pracovníkov škôl pracovať s rozmanitosťou v triede, pomôcť zúčastneným pri rozvíjaní školských projektov v oblasti výchovy a vzdelávania ľudských práv a demokratického občianstva, ktoré sú orientované na vytváranie demokratického a inkluzívneho školského prostredia pre všetky žiačky a všetkých žiakov; • poskytnúť platformu pre výmenu osvedčenej praxe a skúseností pre skvalitnenie

inklúzie v školách; • podporiť dialóg a spoluprácu medzi účastníkmi v sektore vzdelávania v jednotlivých zúčastnených krajinách; • sprostredkovať šírenie materiálov Rady Európy, najmä Charty Rady Európy pre vzdelávanie k ľudským právam a demokratickému občianstvu; • rozšíriť sieť multiplikátoriek a multiplikátorov v sektore vzdelávania k ľudským právam a demokratickému občianstvu.

Druhou aktivitou, ktorú realizoval ŠPÚ bola téma odborného a metodického podujatia pre pedagógov ZŠ a SŠ k problematike migrácie, radikalizmu a intolerancie. Zámerne nebol formulovaný obsah a v prezentáciách nebolo deklarované, že ide o riešenie boja s extrémizmom a podobne. Bolo poukázané na problém spoločnosti v súvislosti s globalizačnými procesmi ako sa mení spoločnosť, tak sa menia aj žiaci pod názvom „Nové výzvy a potreby globalizovaného sveta vo vzdelávaní“, s podnadpisom „Ako odpovedať v škole na niektoré aktuálne témy.“

Diskusia:

- P. Jana Kviečinská položila otázku „čo sú globalizačné témy?“ a o aké témy išlo.
- P. Dagmar Vargová priblížila a vymenovala jednotlivé témy, ktoré boli prezentované a to: • priblížiť radikálny významovo psychologický pohľad na proces správania sa dospelých; • význam sociálneho a osobnostného rozvoja v škole; • ako na to, čo sa osvedčilo pri práci so žiakmi a žiačkami; • hodnotová výchova v školách v kontexte dohovoru o právach dieťaťa; • výchova k hodnotám národného a svetového kultúrneho a historického dedičstva. Cez tieto témy sa dá riešiť ľudský rozmer, cez ktorý pramenia radikálne problémy „kto som a kam patím“, cez vzdelávanie v predmetoch občianskej výchovy, dejepisu, geografie a iných.
- P. Katarína Ondrášová uviedla a doplnila, že išlo o zaujímavé stretnutie, bola prezentovaná aj nosná časť z hľadiska psychologov vo vzťahu k deťom, praktické veci zo života, ktoré si musia učiteľky a učelia uvedomiť a pokiaľ sa bude dať, dá návrh zapracovať podobné stretnutia do rozpočtu, pretože je potrebné na to upozorniť, upútať a robiť tejto problematike reklamu, aby sa to mohlo rozšíriť po školách na Slovensku.
- P. Dáša Vargová doplnila informáciu ohľadom účasti prizvaných študentiek a študentov z Gymnázia Antona Bernoláka v Námestove, ktorí robili projekt k utečeneckej kríze a migrácii a sami priznali, že na základe osobnej skúsenosti to malo vplyv na zmenu a postoj k tejto problematike.
- P. Katarína Ondrášová reagovala a informovala, že študentky a študenti robili výskum študentských názorov na túto problematiku, napriek tomu, že na škole nemajú ani jedného cudzinca/jednu cudzinku a všetky názory, ktoré mali, získali z masmédií a z počutia.

Záver:

- Predseda výboru p. Peter Krajňák po diskusii uviedol, že príprava učiteliek a učiteľov a vzdelávanie je pre nás všetkých, aj ako celej spoločnosti, veľkou výzvou.
- Odporučil prezentovanie aktivít ŠPÚ, projektov zameraných na predmetné témy a celej ľudskoprávnej agendy výboru, aby boli prezentované zástupcami MŠVV a Š SR a zástupcami výboru na Asociácii ZŠ, ktorá sa stretáva 2 krát ročne a týchto stretnutí sa zúčastňuje približne 400 riaditeľiek a riaditeľov škôl.
- Informoval, že na Rade vlády SR pre prevenciu a kriminalitu bola predložená štúdia ŠŠI zameraná na extrémizmus a radikalizmus, kde bol zistené, že opakovaným a základným zdrojom informácií sú médiá, internet a facebook. Uviedol, že ide

- o celoeurópsky fenomén a je otázka, či dokážeme zvrátiť tento vývoj k zodpovednému prístupu, selekcii a práci s informáciami, ktorý je štatisticky potvrdený.
- Štúdia ŠŠI bude zaslaná členom výboru.

BOD 8: Plán práce na rok 2017

Predseda výboru p. Peter Krajňák poprosil p. tajomníčku výboru Zuzanu Štrbíkovú, aby podala informáciu.

P. Zuzana Štrbíková uviedla navrhnutý postup tvorby Plánu práce na rok 2017. Keďže bola možnosť pripomienkovať plán práce výboru s výhľadom do roku 2019, by sa tento na základe pripomienok SRŠ upravil a následne bude zaslaný členkám a členom výboru do 15. 12. 2016 s požiadavkou o pripomienkovanie. Plán práce na r. 2017 bude po zapracovaní pripomienok predložený členskej základni na ďalšom rokovaní výboru začiatkom budúceho roka a následne by bol odsúhlasený a schválený.

Záver:

- Zaslať navrhovaný Plán práce výboru na rok 2017 do **15. 12. 2016** členom výboru
- Zaslať pripomienky k Plánu práce na rok 2017 do **10. 1. 2017**

BOD 9: Rôzne

- Predseda výboru p. Peter Krajňák informoval o zaslaní listu p. Kálmána Petőcza, ohľadom poskytnutia informácie a záverov Rady EÚ pre vzdelávanie, kultúru a mládež, ktorá sa konala 21. – 22. 12. 2016 v Bruseli, ktoré priamo súvisia s mandátom výboru a p. Petőcz požiadal podať komplexnú informáciu, prípadne zaradenie bodu na Rokovanie Rady vlády. Predseda výboru p. Peter Krajňák uviedol, že predmetná informácia bude prezentovaná MŠVVaŠ SR na zasadnutí Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť 9. decembra 2016 a následne bude zaslaná členkám a členom výboru.
- P. Zuzana Čáčová pozvala prítomných na konferenciu, ktorú organizuje Nadácia otvorenej spoločnosti „Conference Connected“, dňa 7. – 9. 12. 2016. Cieľom konferencie je pozrieť sa na tému ľudských práv z viacerých pohľadov, vytvoriť priestor na diskusiu o tom, ako hodnoty ľudských práv vrátiť do škôl a do základných štátnych vzdelávacích dokumentov a politík.
- Podpredsedníčka výboru p. Šarlota Pufflerová upriamila pozornosť na problematiku rodového vzdelávania a informovala o súčasnej príprave štúdie Európskeho inštitútu rodovej rovnosti, ktorej zámerom je identifikovať a lepšie porozumieť, aké sú výzvy vo vzťahu k rodovej rovnosti vo vzdelávacích systémoch členských štátov EÚ. Bola oslovená ohľadom prípravy podkladu za Slovensko, ako máme nastavené vzdelávacie programy a do akej miery sa tam premieta rozmer rodovej rovnosti. Požiadala členov a

členky výboru a prítomné zástupkyne za ŠPÚ, MPC, ako aj ostatných prítomných o spoluprácu ohľadom predmetnej témy a zaslanie dostupných informácií, ktoré sa týkajú uvedenej problematiky a dali by sa využiť pri spracovaní podkladu. Konštatovala, že ide o otvorenú tému, ktorou by sme sa mali na výbore zaoberať.

BOD. 10: Záver

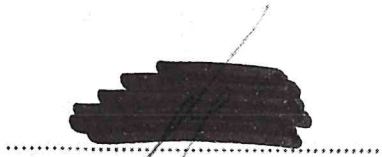
Na záver p. predseda Peter Krajňák poďakoval všetkým za spoluprácu, ako aj za účasť na výboroch počas celého obdobia a zaželel všetkým pekné a pokojné Vianoce.

V Bratislave, 1. decembra 2016

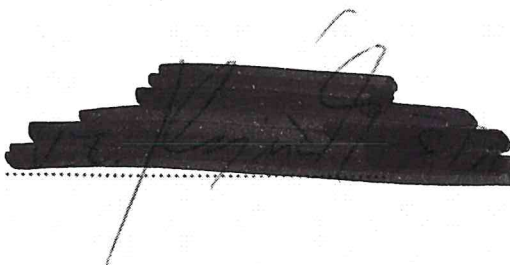
Zapísala:
Monika Melenová
Sekretariát výboru

Za správnosť:
Zuzana Štrbíkova
Riaditeľka NÚCŽV
a tajomníčka výboru

Schválil:
Peter Plavčan
Minister školstva, vedy,
výskumu a športu SR
a predseda výboru

Prílohy:

- č. 1 Prítomní / ospravedlnení / neospravedlnení: podľa prezenčnej listiny
- č. 2 Skratky
- č. 3 Prezenčná listina

Príloha č. 1 Prítomní / ospravedlnení / neospravedlnení: podľa prezenčnej listiny

Potvrdená účasť:

1. Šarlota Pufflerová (ODZ)
2. Barbara Illková (MZV a EZ SR)
3. Zuzana Slezáková (MZ SR)
4. Zora Turancová (MK SR)
5. Mária Milková (ÚSV SR ROS)
6. Alena Kotvanová (ÚSV SR NM)
7. Stanislav Cina (ÚSV SR RK)
8. Katarína Ondrášová (MŠVV a Š SR)
9. Zuzana Hlaváčiková (MŠVV a Š SR)
10. Peter Guráň (RV SR pre práva seniorov a prispôsobovanie verejných politík starnutia populácie)
11. Štefan Matula (VDM)
12. Ľubica Vyberalová (VOZP)
13. Laco Oravec (NMŠ)

Ospravedlnení/i: (poverenie vyjadrovať sa, zaujímať stanoviská a hlasovať o prerokúvaných otázkach)

1. Peter Plavčan (MŠVVaŠ SR), poverený zastupovaním **Peter Krajňák**
2. Oľga Pietruchovej (MPSVaR SR), poverená zastupovaním **Petra Netryová**
3. Marián Filčík (MS SR), poverená zastupovaním **Jana Kviečinská**
4. Anton Kulich (MV SR), poverený zastupovaním **Ivan Kanich**
5. Tomáš Földes (SNSLP)
6. Tatiana Šušková (RTVS)
7. Alexander Daško (V NMaES)
8. Lucia Mokrá (FSEV UK)
9. Lucia Berdisová (PF TU KÚP),
10. Daniela Lamačková (PF UPJŠ KE), poverená zastupovaním **Šarlota Pufflerová**
11. Jana Jablonická – Zezulová (VRR)
12. Alena Chudžíková (VRAX)
13. Andrej Kuruc VPLGBTaIO)
14. Laco Oravec (NMŠ)
15. Daniela Drobná (Únia miest Slovenska)

Stáli prizývaní zástupkyne/zástupcovia – bez hlasovacieho práva:

1. Eleonóra Sándor (Výbor NR SR LP NM), ospravedlnená
2. Péter Vörös (Výbor NR SR VVMaŠ), ospravedlnený
3. Anna Labátová (ZMOS),
4. Daniela Drobná (ÚMS), ospravedlnená
5. Viera Juríková (ZSK – SK8), ospravedlnená

Prizvané osoby s ohľadom na predmet prerokovávaného programu (Čl. 4 ods. 8), verejnosť

1. Dagmar Horná (členka pracovnej skupiny pre Celoštátnu stratégiu ochrany a podpory LP v SR pre oblasť výchovy a vzdelávania k LP, členka redakčného tímu k Celoštátnej stratégii ochrany a podpory ľudských práv v SR; predsedníčka Celoštátnej komisie Olympiády ľudských práv; členka UNESCO centra pre výchovu k LP na UK v BA), ospravedlnená
2. Monika Korkošová (RO CŽV, MŠVVaŠ SR), v zastúpení p. Miroslava Klemková
3. Ľudovít Hajduk, (Štátny pedagogický ústav), v zastúpení p. Dáša Vargová
4. Adriana Vykydalová (Štátna školská inšpekcia)
5. Alena Minns (Metodicko-pedagogické centrum)
6. Jana Kviečinská (generálna riaditeľka sekcie LP)
7. Zuzana Čáčová (NOS)
8. Viliam Figusch (Helsinský výbor pre ľudské práva na Slovensku)

Verejnosť:

1. Alena Chlebíková (poradkyňa ŠT, MŠVVaŠ SR)
2. Renáta Ocilková (KB SK)

Príloha č. 2 Skratky

CŽV – celoživotné vzdelávanie
ESF – Európsky sociálny fond
LP – ľudské práva
MPSV a R SR – Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
MŠVV a Š SR – Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
MZV a EZ SR – Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky
MK SR – Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
NÚCŽV – Národný ústav celoživotného vzdelávania
PRO – priamoriadená organizácia
PS – pracovná skupina
RR – rodová rovnosť
RV – Rada vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť
SNSLP – Slovenské národné stredisko pre ľudské práva
STRAT – Celostátna stratégia ochrany a podpory ľudských práv v SR
ŠPÚ – Štátny pedagogický ústav
ŠŠI – Štátna školská inšpekcia
MPC – Metodicko-pedagogické centrum
CVTI – Centrum vedecko-technických informácií SR
SRŠ – sekcia regionálneho školstva
VÚDP a P – Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie
ÚMS – Únia miest Slovenska
V a V k LP a DO – výchova a vzdelávanie k ľudským právam a demokratickému občianstvu
VOP – verejná ochrankyňa práv
Výbor VVV LP a RV (alebo len „výbor“) – Výbor pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania
VNV a ES – Výbor pre národnostné menšiny a etnické skupiny
Výbor NR LP NM – Výbor NR SR pre ľudské práva a národnostné menšiny
Výbor NR VVM a Š – Výbor NR SR pre vzdelávanie, vedu, mládež a šport
ZMOS – Združenie miest a obcí Slovenska
ZSK- SK8 – Združenie samosprávnych krajov
PF TU KÚP – Právnická fakulta Trnavskej univerzity, katedra ústavného práva
PF UPJŠ KE – Právnická fakulta UPJŠ Košice
FSEV UK – Fakulta sociálnych a ekonomických vied, Univerzita Komenského Bratislava
MŠM a T ČR – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

